

УДК 351.88: 327.39
doi 10.33287/102030

РЕЗНИКОВ Валерій Володимирович
канд. екон. наук, доц., докторант навч.-наук.-виробн. центру
Нац. ун-ту цивільного захисту України

ДЕРЖАВНА ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Розглядаються особливості формування та реалізації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України. Аналізується сучасний стан промислового виробництва в Україні. Визначаються існуючі проблеми та суперечності державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України. Характеризується сучасний стан та результативність державної промислової політики в контексті виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Аналізуються вигоди та виклики для України від реалізації заходів у контексті виконання Угоди про оцінку відповідності та прийняття промислової продукції. Визначаються напрями вдосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України.

Ключові слова: державна промислова політика, європейська інтеграція України, Угода про оцінку відповідності та прийняття промислової продукції, механізми формування та реалізації державної промислової політики.

Постановка проблеми. З початку 2020 р. у світі відбуваються кризові явища, пов'язані з глобальним уповільненням економічного зростання та введенням карантину через пандемію коронавірусу. У такій ситуації найбільш уразливими є країни, що розвиваються, мають незначний запас міцності, до яких належить і Україна, економіка якої відкрита і дуже залежна від зовнішніх ринків.

Через уповільнення зростання глобальної економіки перш за все погіршується стан справ в одній із головних експортних галузей України – промисловості. Це обумовлено тим, що ціни на продукти металургії тісно пов'язані з вартістю нафти, а основними ринками збуту для українського прокату і напівфабрикатів є нафтовидобувні країни, що увійшли в кризу. Зі свого боку, ціни на залізну руду безпосередньо залежать від українського експорту до Китаю, обсяги якого у зв'язку з пандемією і кризою скорочуються [1]. Окрім того, одним із важливих експортних ринків промислової продукції України останніми роками став ЄС, що актуалізує питання формування відповідної державної промислової політики в сучасних складних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розгляду особливостей формування та реалізації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України присвятили свої публікації такі вчені, як: М. Бабенко, В. Бакуменко, Ю. Григоренко, Д. Луценко та ін. [1 – 3; 6].

Однак чимало питань стосовно визначення напрямів формування та реалізації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України в сучасних умовах залишаються недостатньо дослідженими.

Метою статті є визначення напрямів формування та реалізації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України.

Викладення основного матеріалу. За підсумками 2019 р. Україна виробила найменшу кількість чавуну, сталі та прокату за весь час незалежності [1]. Згідно з даними Держстату, за 2019 р. обсяги промислового виробництва в Україні скоротилися на 1,8 % порівняно з 2018 р.; у 2018 р. зростання промислового виробництва становило всього 1,1 % порівняно з 2017 р. Негативна динаміка

продовжилася і в поточному році. Так, за січень – лютий 2020 р. обсяги промислового виробництва в Україні скоротилися на 3,1 % порівняно з аналогічним періодом 2019 р. (до речі, падіння показника «обсяги промислового виробництва» фіксується щомісячно з червня 2018 р.) [3; 7]. Зокрема, у переробній промисловості за вказаний період виробництво скоротилося на 1,4 % порівняно із січнем – лютим 2019 р., у добувній промисловості та розробленні кар'єрів – на 4,3 %.

За січень – лютий 2020 р. в Україні видобуто: 3,9 млн т кам'яного вугілля (на 16,1 % менше, ніж за аналогічний період 2019 р.), 279,5 тис. т сирої нафти (на 2,7 % більше), 131,1 тис. т газового конденсату (на 9,9 % більше), 3,22 млрд м³ природного газу (на 3,0 % менше), 8,58 млн т агломерованих залізних руд та концентратів (на 2,8 % менше). Також за два місяці 2020 р. вироблено 124,3 тис. м³ керамічної цегли (на 9,9 % менше, ніж за січень – лютий 2019 р.), 937,9 тис. т цементу (на 15,7 % більше), 3,35 млн т чавуну (на 0,6 % менше), 1,74 млн т плоских напівфабрикатів із нелегованої сталі (на 9,9 % більше). Електроенергії за січень – лютий 2020 р. вироблено на 9,3 % менше, ніж за аналогічний період минулого року, – 26,78 млрд кВт-год. [7].

Загалом у I кварталі 2020 р. індикатор ділової впевненості в промисловості знизився порівняно з четвертим кварталом 2019 р. на 0,1 п.п. – до мінус 5,7 %. При цьому опитані Держстатом промисловці прогнозують посилення впливу такого фактору, що стримує промислове виробництво, як недостатній попит [3].

Отже, зрозуміло, що у 2020 р. українська промисловість у зв'язку з економічною кризою та пандемією коронавірусу може втратити ще більше через низький попит на чорні метали на світових ринках, у тому числі в країнах ЄС.

А поки що ЄС залишається головним торговельним партнером України за підсумками 2019 р.: питома вага торгівлі товарами та послугами з ЄС становить 40,1 % від загального обсягу торгівлі України (у 2018 р. – 41,1 %). Зовнішньоторговельний обіг товарів у 2019 р. становив 45,7 млрд дол. США – на 5,7 % більше, ніж у 2018 р., із них експорт – 20,2 млрд дол. США, імпорт – 25 млрд дол. США [4].

У структурі експорту найбільшу частку займають чорні метали (15,2 %), електричні машини та устаткування (11,1 %). Причому порівняно з показниками 2018 р. експорт металів знизився на 15,3 %, машин та устаткування – на 2,6 %. У структурі імпорту з країн ЄС найбільшу частку становлять ядерні реактори, котли, машини – 13,3 %, засоби наземного транспорту, крім залізничного – 13,0 %, та енергетичні матеріали – 10,8 % [4].

За перший квартал 2020 р. суттєво зріс обсяг експорту енергетичних матеріалів – майже на 21 % порівняно з аналогічним періодом 2018 р. Водночас майже на 39 % скоротився експорт чорних металів, майже на 30 % – руд та шлаків. У структурі імпорту найбільше зросла частка фармацевтичної продукції (21,4 %) й електричних машин та устаткування (11,4 %). Найбільше скоротився імпорт засобів наземного транспорту, окрім залізничного, – майже на 40 % [4]. Це погребує відповідного напрацювання заходів щодо поглиблення співпраці між Україною та ЄС у цій сфері відповідно до Угоди про асоціацію.

Так, згідно з розділом VII Угоди про асоціацію на регулярній основі сторони проводять засідання двосторонніх органів асоціації між Україною та ЄС. За результатами 5-го засідання Комітету асоціації між Україною та ЄС, яке відбулося 5 листопада 2019 р. у м. Брюссель, визначено п'ять поточних пріоритетів інтеграції між Україною та ЄС, одним із яких є приведення положень Угоди про асоціацію у відповідність до реальних зростань товарообігу між Україною та ЄС (у тому числі шляхом перегляду тарифів, безмитних квот та укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції) [5].

Угода про оцінку відповідності та прийняття промислової продукції – Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products (далі – угода АСАА) є способом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС. Угода АСАА є різновидом угод про взаємне визнання, які вимагають від країни-партнера приведення свого законодавства, практики та інфраструктури у відповідність до правил ЄС [8].

Передбачається, що в охоплених цією угодою секторах українські експортери зможуть маркувати свою продукцію знаком «СЕ» та вільно продавати її на ринку ЄС без додаткової сертифікації. Потенційно угода АСАА може охопити приблизно п'ять частин українського експорту до ЄС, передусім продукцію машинобудування. Крім економії часу та коштів експортерів на проходження сертифікації, угода АСАА з ЄС сприятиме зростанню іміджу продукції «made in Ukraine», полегшить для України доступ на інші глобальні ринки та збільшить привабливість України для локалізації виробництва [6]. Також без додаткової сертифікації можна буде вільно завозити до України та продавати на українському ринку виготовлену будь-де продукцію, марковану європейським знаком відповідності «СЕ», що полегшить діяльність імпортерів в Україні та зменшить контрабанду.

Укладення угоди АСАА передбачено ст. 57 Угоди про асоціацію між Україною і ЄС. Відповідно до цієї статті та Додатку III до Угоди про асоціацію угода АСАА поширюватиметься на 27 категорій промислової (нехарчової) продукції. Спочатку угода АСАА може охоплювати один або кілька із цих секторів, у подальшому поширюватиметься на інші. Після того як угода АСАА охопить усі зазначені в Додатку III сектори, Україна та ЄС розглянуть можливість її поширення на інші категорії промислової продукції.

Процедурно угода АСАА укладається як Протокол до Угоди про асоціацію. Для цього потрібне рішення органів асоціації Україна-ЄС (Комітету асоціації в торговельному складі та Ради асоціації). Цьому рішенню має передувати позитивна оцінка виконання Україною свого «домашнього завдання». А тому, відповідно до положень Угоди про асоціацію, для укладення угоди АСАА Україна повинна:

- привести у повну відповідність до європейського власне законодавство, як горизонтальне (рамкове), так і вертикальне (галузеве);
- прийняти як національні європейські гармонізовані стандарти на відповідні види продукції;
- привести у відповідність до європейських вимог національну інфраструктуру якості (національний орган стандартизації, національний орган акредитації, метрологічні інституції, органи з оцінювання відповідності) та інфраструктуру державного ринкового нагляду (органи та процедури ринкового нагляду);
- скасувати всі регуляторні режими (більшість з яких існують ще з радянських та пострадянських часів), які суперечать, дублюють та/або є додатковими до європейських вимог до відповідних видів продукції (насамперед, санітарні норми і правила та нормативно-правові акти у сфері охорони праці) [2; 6].

Основоположними документами, що визначають державну політику у сфері технічного регулювання, є стратегія та план заходів реформування системи технічного регулювання до 2020 р. Ці документи вимагають розроблення технічних регламентів та інших нормативно-правових актів у повній відповідності до відповідних директив і регламентів ЄС.

Інституційним центром реформування системи технічного регулювання та підготовки до укладання угоди АСАА є Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, яке відповідає за формування державної

Public administration mechanisms

політики у цій сфері, виконує регуляторні та/або координуючі функції у сфері горизонтального законодавства (технічні регламенти та оцінка відповідності, стандартизація, метрологія, ринковий нагляд), а в плані вертикального (галузевого) законодавства є також регулятором, що розробляє технічні регламенти у визначених секторах. Інші центральні органи виконавчої влади виконують функції регулятора або інспекційні (наглядові) функції у визначених секторах.

Перші зрушення в законодавстві відбулися у 2010 р. після прийняття законів про ринковий нагляд і про загальну безпечність нехарчової продукції.

Зобов'язання щодо адаптації горизонтального (рамкового) законодавства імплементовані в Україні у вигляді низки законів та підзаконних актів, ухвалених протягом 2010 – 2019 рр. Зокрема, це закони України «Про загальну безпечність нехарчової продукції», «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про метрологію та метрологічну діяльність», «Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції», «Про стандартизацію», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення тиску на бізнес з боку органів ринкового нагляду» [5; 6].

У 2019 р. Верховна Рада України прийняла важливі закони, якими впроваджуються норми горизонтального законодавства ЄС. Нормами Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України “Про стандартизацію”» від 20 вересня 2019 р. № 124-IX встановлено добровільність застосування національних стандартів. У Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементации актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання» від 6 червня 2019 р. № 2740-VIII передбачається адаптація національного законодавства в частині технічних регламентів та оцінки відповідності законодавству ЄС. У Законі України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» від 2 жовтня 2019 р. № 141-IX запроваджено програму авторизованого економічного оператора, яка відповідає загальноновизнаним європейським та міжнародним стандартам. Закон передбачає суттєве спрощення митних формальностей для підприємств з високим ступенем довіри, створює підстави для реалізації в майбутньому взаємного визнання статусу авторизованого економічного оператора уповноваженими органами інших держав. Українські підприємства отримають можливість брати участь у формуванні безпечних ланцюгів постачання товарів, що сприятиме підвищенню їхньої конкурентоспроможності на зовнішніх ринках [5]. Оскільки всі ці законодавчі акти розроблялися на основі відповідного законодавства ЄС, загалом вони відповідають європейському.

Однак слід зауважити, що тим часом в ЄС у сфері ринкового нагляду прийнято новий Регламент 2019/1020 від 20 червня 2019 р. щодо ринкового нагляду та відповідності продукції, яким значно посилюються повноваження органів ринкового нагляду та зміцнюються заходи ринкового нагляду, у тому числі щодо торгівлі в мережі «Інтернет». Нові положення наберуть чинності в ЄС 16 липня 2021 р., тому можна констатувати той факт, що найближчим часом перед Україною знову постане завдання внесення змін до національного законодавства про ринковий нагляд.

Чотири пріоритетні сектори адаптації вертикального (галузевого) законодавства визначені ще у відповідному Плані дій 2005 р.: низьковольтне обладнання, електромагнітна сумісність, виробництво машинобудування та прості посудини, що працюють під тиском.

У 2012 р. Кабінет Міністрів України затвердив технічні регламенти низьковольтного обладнання та електромагнітної сумісності. У 2013 р. до них

додався технічний регламент машин. У 2015 р. прийняті нові технічні регламенти низьковольтного обладнання та електромагнітної сумісності на основі нових директив ЄС, виданих у 2014 р. У липні 2018 р. до трьох технічних регламентів були внесені зміни на основі пропозицій європейських експертів. Таким чином, першими трьома секторами, щодо яких може бути укладена угода АСАА, є низьковольтне обладнання, електромагнітна сумісність і машини.

Крім того, за станом на жовтень 2019 р. в Україні прийняті технічні регламенти на основі нових директив і регламентів ЄС у таких секторах: прості посудини під тиском; пересувне обладнання під тиском; прилади, що працюють на газоподібному паливі; ліфти; іграшки; неавтоматичні зважувальні прилади; засоби вимірювань; обладнання для роботи в потенційно вибухонебезпечних середовищах; засоби індивідуального захисту; канатні дороги; вибухові матеріали промислового призначення; обладнання, що працює під тиском; вимоги щодо енергоефективності (екодизайну) та маркування енергоспоживання більшості видів побутових приладів та іншого електричного приладдя, щодо яких такі вимоги існують на рівні ЄС. Це означає, що також і до цих технічних регламентів можна запускати процес оцінювання їх відповідності європейським директивам і регламентам у процесі підготовки до угоди АСАА в цих секторах [6].

Таким чином, стан розвитку державної політики, інституцій, інфраструктури якості та ринкового нагляду, відповідності горизонтального (рамкового) та вертикального (галузевого) законодавства в низці секторів дозволяє починати процес укладання угоди АСАА. Тобто вже досягнуті домовленості щодо початку роботи попередньої експертної місії в межах початку переговорів щодо підписання угоди АСАА в трьох пріоритетних секторах – так званий промисловий безвіз.

За підсумками 2019 р. Україна прийняла необхідне базове законодавство та досягла принципової домовленості щодо приїзду попередньої оцінної місії для початку проведення переговорів з метою підписання угоди АСАА в трьох пріоритетних секторах (низьковольтне електричне обладнання, електромагнітна сумісність обладнання, машини).

Так, прийнято як національні стандарти всі 1 512 гармонізовані європейські стандарти, відповідність яким надає презумпцію відповідності продукції, пов'язаних із нею процесів або методів виробництва чи інших об'єктів вимогам технічних регламентів у трьох пріоритетних для угоди АСАА секторах (598 – для низьковольтного електричного обладнання, 136 – для електромагнітної сумісності, 778 – для безпеки машин) [5].

У контексті переговорів щодо угоди АСАА на 6-му засіданні Ради асоціації між Україною та ЄС, яке відбулося в м. Брюсселі 28 січня 2020 р., «сторони підтвердили взаємне зобов'язання щодо проведення та надання сприяння місії з попередньої оцінки стану української системи якості та адаптації національного законодавства до стандартів ЄС» [5]. Окрім того, на цьому самому засіданні Рада асоціації між Україною та ЄС привітала прогрес, досягнутий Україною на шляху до гармонізації її законодавства у сфері технічних регламентів, стандартів та оцінки відповідності, як це передбачено Угодою про асоціацію. Сторони також підтвердили взаємне зобов'язання щодо проведення та надання сприяння місії з попередньої оцінки стану української системи якості та адаптації національного законодавства до стандартів ЄС. З метою попереднього оцінювання готовності інституцій української інфраструктури якості працювати за введеними в дію нормами експертна місія ЄС планує провести відповідне оцінювання, яке є необхідною умовою для початку проведення переговорів щодо укладення угоди АСАА [5].

Отже, формування та реалізація державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України має відбуватися за таким алгоритмом:

Державне управління та місцеве самоврядування, 2020, вип. 2(45)

1. Вивчення нового Регламенту ЄС 2019/1020 від 20 червня 2019 р. щодо ринкового нагляду та відповідності продукції, розроблення відповідних змін до законодавства України.

2. Зосередження функції юридичного погодження проєктів нормативно-правових актів (у тому числі технічних регламентів), спрямованих на виконання Угоди про асоціацію та підготовку до угоди АСАА, в одній державній інстанції, укомплектованій спеціалізованим персоналом, який знає законодавство та мови ЄС.

3. Посилення вимог до процесу акредитації та нагляду за акредитованими органами, а також процесу призначення та моніторингу органів з оцінки відповідності з метою забезпечення належного рівня їх технічної компетентності та запобігання випадків шахрайства та застосування недобросесних практик.

4. За відсутності швидкої перспективи укладання угоди АСАА гармонізація, перш за все, процедур та вимог, які є надто обтяжливими для експортерів та імпортерів.

5. Приділення особливої уваги розбудові спроможності органів державного ринкового нагляду.

6. Підвищення поінформованості суб'єктів господарювання та посилення ролі бізнес-асоціацій у підвищенні такої поінформованості.

7. Підвищення зацікавленості ЄС у наданні Україні ефективної технічної допомоги для розроблення законодавства та належного функціонування інфраструктури якості та органів ринкового нагляду (адже варто відзначити парадокс, що з початком застосування Угоди про асоціацію обсяги технічної допомоги ЄС у розробленні законодавства та підготовці інфраструктури якості та органів ринкового нагляду України значно зменшилися) [6].

8. Запровадження посади віце-прем'єра з питань промисловості та запуску програм підтримки реального сектору економіки. Так, міністерство економіки пропонує щорічно виділяти 15 – 17 млрд грн/рік державної підтримки на розвиток промисловості з 2021 р. [3].

Окрім того, у нових умовах приватному сектору слід активно використовувати креативність, гнучкість, уміння адаптуватися до викликів і розглядати євроінтеграційні процеси як можливість для переосмислення власних бізнес-моделей та бізнес-цілей з метою підвищення рівня конкурентоспроможності української промислової продукції на ринках ЄС.

Висновки. Таким чином, подальша інтеграція України до ЄС значною мірою пов'язана з формуванням та реалізацією відповідної промислової політики, яка має полягати в продовженні реформування всіх галузей економіки, зокрема модернізації промислового комплексу. А підписання угоди АСАА в трьох пріоритетних секторах («промисловий безвіз») у середньостроковій перспективі має стати одним із головних зовнішньоекономічних пріоритетів євроінтеграції України в умовах існуючих викликів сьогодення, що й буде предметом подальших наукових досліджень.

Список бібліографічних посилань

1. Бабенко М. Экономический кризис в Украине: что ждёт ключевые отрасли и кто останется без работы. URL: https://focus.ua/economics/452402-ekonomicheskii_krizis_v_ukraine_chto_zhdjot_kliuchevye_otrasli_i_kto_ostanetsia_bez_raboty.

2. Бакуменко В. Д. Системно-ситуаційний аналіз державного управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції України // Механізми регулювання інтеграційних процесів в Україні: навч. посіб. / [І. В. Артёмов, В. Д. Бакуменко, В. Д. Бондаренко та ін.]. Ужгород: Ліра, 2009. С. 81 – 99.

3. Григоренко Ю. Промислове виробництво в січні впало ще на 5,1 %. URL: <https://gmk.center.ua/news/promislove-virobnictvo-v-sichni-vpalo-shhe-na-5-1/>.

4. ЄС головний торговельний партнер України у 2019 році: 40,1 % від загального обсягу. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2020/03/19/7107737/>.

5. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС за 2019 рік. Результати та плани. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/ar-aa-implementation-2019-4.pdf>.

6. Луценко Д. Угода АСАА: інтеграція України до ринку промислових товарів ЄС. Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною і ЄС: аналіт. звіт. Київ, 2019. 74 с.

7. Промислове виробництво скоротилося на 3,1 %. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2902973-promislove-virobnictvo-skorotilosa-na-31.html>.

8. Industrial policy. Web. 23 Mar. 2020. Retrieved from https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/international-aspects/mutual-recognition-agreements_en.

List of references

1. Babenko M. Ekonomicheskii krizis v Ukraine: chto zhdyot klyuchevyie otrasli i kto ostanetsya bez raboty. URL: https://focus.ua/economics/452402-ekonomicheskii_krizis_v_ukraine_chto_zhdjot_kliuchevye_otrasli_i_kto_ostanetsya_bez_raboty [in Russian].

2. Bakumenko V. D. Systemno-sytuatsiinyi analiz derzhavnoho upravlinnia protsesamy yevropeiskoi ta yevroatlantychnoi intehratsii Ukrainy // Mekhanizmy rehuliuвання intehratsiinykh protsesiv v Ukraini: navch. posib. / [I. V. Artomov, V. D. Bakumenko, V. D. Bondarenko ta in.]. Uzhhorod: Lira, 2009. P. 81 – 99 [in Ukrainian].

3. Hryhorenko Yu. Promyslove vyrobnytstvo v sichni vpalo shche na 5,1 %. URL: <https://gmk.center.ua/news/promislove-virobnictvo-v-sichni-vpalo-shhe-na-5-1/> [in Ukrainian].

4. YeC holovnyi torhovelnii partner Ukrainy u 2019 rotsi: 40,1 % vid zahalnoho obsiahu. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2020/03/19/7107737/> [in Ukrainian].

5. Zvit pro vykonannia Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS za 2019 rik. Rezultaty ta plany. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/ar-aa-implementation-2019-4.pdf> [in Ukrainian].

6. Lutsenko D. Uhoda ASAA: intehratsiia Ukrainy do rynku promyslovykh tovariv YeS. Intehratsiia u ramkakh asotsiatsii: dynamika vykonannia Uhody mizh Ukrainoiu i YeS: analit. zvit. Kyiv, 2019. 74 p. [in Ukrainian].

7. Promyslove vyrobnytstvo skorotylosia na 3,1 %. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2902973-promislove-virobnictvo-skorotilosa-na-31.html> [in Ukrainian].

8. Industrial policy. Web. 23 Mar. 2020. Retrieved from https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/international-aspects/mutual-recognition-agreements_en [in English].

RIEZNIKOV Valerii

PhD in Economics, Associate Professor, Doctoral Student,
National University of Civil Defence of Ukraine

STATE INDUSTRIAL POLICY IN CONDITIONS EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE

Since the beginning of 2020, there have been crisis phenomena around the world due to the global slowdown in economic growth and the introduction of quarantine due to the coronavirus pandemic. In this situation, the most vulnerable are developing countries with a small margin of safety, which, unfortunately, also applies to Ukraine, whose economy is open and highly dependent on external markets.

Due to the slowdown in the growth of the global economy, the situation in one of the main export industries of Ukraine – industry is deteriorating first of all. The European Union has become one of the important export markets for Ukraine’s industrial products in recent years, which has raised the issue of shaping a relevant state industrial policy in today’s challenging environment. The purpose of the article is to determine the directions of formation and implementation of state industrial policy in the conditions of European integration of Ukraine in modern conditions. In 2020, due to the economic crisis and the pandemic of the coronavirus, the Ukrainian industry may lose even more due to low demand for ferrous metals in world markets, including in EU countries.

The Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products is a way of eliminating technical barriers to trade between Ukraine and the EU. The Agreement on Conformity

Державне управління та місцеве самоврядування, 2020, вип. 2(45)

Public administration mechanisms

Assessment and Acceptance of Industrial Products is a type of mutual recognition agreement that requires a partner country to align its legislation, practices and infrastructure with EU rules.

It is envisaged that in the sectors covered by this Agreement, Ukrainian exporters will be able to label their products with the CE mark and to sell them freely on the EU market without additional EU certification. Potentially, the Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products could cover up to a fifth of Ukraine's exports to the EU, notably mechanical engineering products.

The formation and implementation of state industrial policy in the conditions of European integration of Ukraine should take place using the following algorithm:

1. Study of the new EU Regulation 2019/1020 of 20.06.2019 on market surveillance and conformity of products and elaboration of relevant amendments to the legislation of Ukraine.

2. Concentration of the function of legal coordination of draft regulatory acts (including technical regulations) aimed at implementing the Association Agreement and preparation for the Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products in one state instance, equipped with specialized personnel with adequate knowledge of EU law and languages.

3. Strengthening the requirements for the accreditation and oversight process for accredited bodies, as well as the process of designating and monitoring conformity assessment bodies to ensure that their technical competence is adequate and to prevent fraud and the use of fraudulent practices.

4. In the absence of a rapid prospect of concluding an Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products, the harmonization of procedures and requirements that are too burdensome for exporters and importers, first and foremost.

5. Paying particular attention to capacity building of state market surveillance authorities.

6. Raising awareness of business entities and enhancing the role of business associations in raising such awareness.

7. Increasing the EU's interest in providing Ukraine with effective technical assistance for the development of legislation and the proper functioning of quality infrastructure and market surveillance authorities.

8. Introduce the position of Deputy Prime Minister for Industry and launch support programs for the real economy.

Thus, Ukraine's further integration with the European Union is largely linked to the formulation and implementation of relevant industrial policy, which should be to continue reforming all sectors of the economy, in particular, to modernize the industrial complex. And the signing of the Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products in the three priority sectors («industrial visa waiver») in the medium term should become one of the main foreign economic priorities of Ukraine's European integration in the face of the current challenges of today.

Key words: state industrial policy, European integration of Ukraine, Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products, mechanisms of formation and implementation of state industrial policy.

Надійшла до редколегії 09.04.20